

Analyse av data innsamla i prosjektet «Livsmeistring – robuste barn og unge»

13.09.2022 | Gilda Seddighi

WESTERN NORWAY RESEARCH INSTITUTE
VESTLANDSFORSKING

Resultatmål

- ❖ Det er implementert **eit heilskapleg og systematisk løp for livsmeistring** i barnehage og i skule i samarbeid med helsestasjonen/skulehelsetenesta
 - ❖ Det er implementert **gode metodar for overgangen mellom barnehage og skule** som gjer at barna vert trygge og robuste til skulestart
 - ❖ Det er implementert **eit systematisk opplegg i barnehage og skule som sikrar at alle barn og unge får kompetanse om livsmeistring og om korleis dei kan takle motgang og medgang**
 - ❖ Tilsette i barnehagen og i skulen har **kompetanse om livsmeistring** og praktiske ferdigheter til å undervise i livsmeistring
-

Resultatmål

- ❖ Det er utvikla og implementert ein plan for **systematisk foreldresamarbeid** i barnehagen og i skulen som gir eit fleksibelt og opent samarbeidsklima med fokus på dialog, medverknad, inkludering og foreldra si samhandling med kvarandre
 - ❖ Det er etablert **eit stort fagmiljø og tett samarbeid mellom Luster kommune og Sogndal kommune.** I dette ligg òg at barnehagane og skulane skal jobbe vidare med livsmeistring etter prosjektslutt (nettverkssamarbeid)
 - ❖ Det er **etablert eit systematisk samarbeid mellom helsestasjonen/skulehelsetenesta og oppvekstsektoren** om livsmeistring med felles mål, tiltak og jamlege møteplassar
-

Forskingsspørsmål i analyseprosessen

- ❖ Kva betyr livsmeistring for barn og unge, og korleis medverkar føresette, tilsette i barnehagar og skular og helsetenesta til unges livsmeistring?
- ❖ Kva slags samarbeid er nødvendig for å sikre eit heilskapleg og systematisk løp for livsmeistring?
- ❖ Kva kompetanse, verktøy eller metodar treng foreldre, tilsette i barnehagar, skular og helsetenesta for å sikre eit heilskapleg og systematisk løp?

Omfang av data og kartlegging

- 17 intervju
- 78 gruppeoppgåver
- 53 spørjeskjema
- 2 spørjeundersøkingar med 48 deltagarar
- 54 kafédialogar
- 6 teiknoppgåver
- 1 post-it lappar
- 5 mentimeter

Omfang av data og kartlegging

- Barn og unge: 6 skuleklassar og 24 ungdommar frå ungdomsråd (10-18 år)
- Føresette: omlag 240 personar
- Tilsette i 23 barnehagar
- Tilsette ved 16 skular
- Barnehagelærarstudentar: 20 personar
- Helseteneste: 7 helsejukepleiarar, 1 kommuneoverlege
- Psykisk helseteneste: BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk) og Psykisk helseteam
- Rektorar: 10 personar
- Styrarar: 34 personar
- Ressursgruppe barn og unge: 10 personar
- Pedagogiske leiarar: 39 personar
- Prosjektgruppa

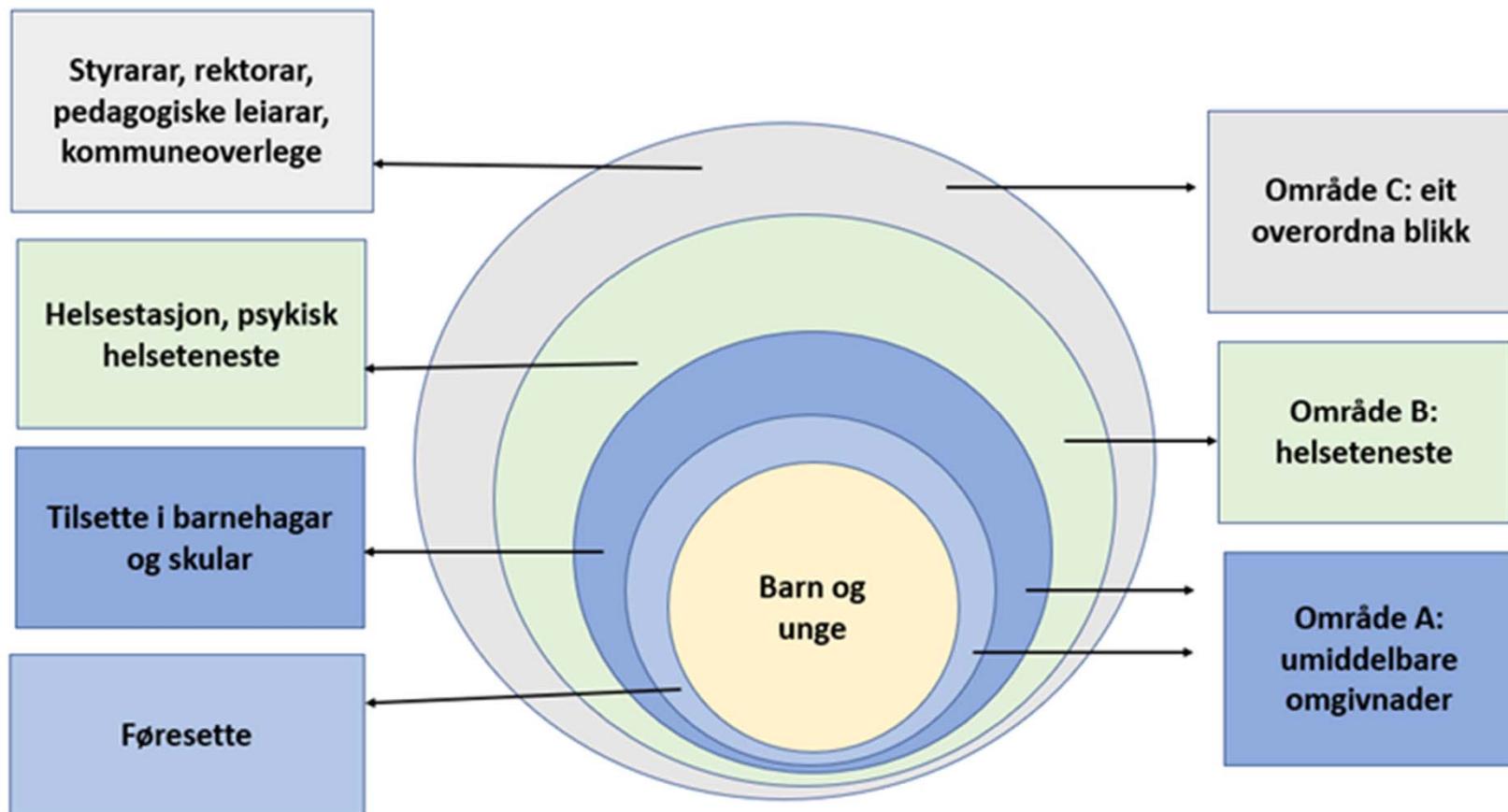
Omfang av data og kartlegging

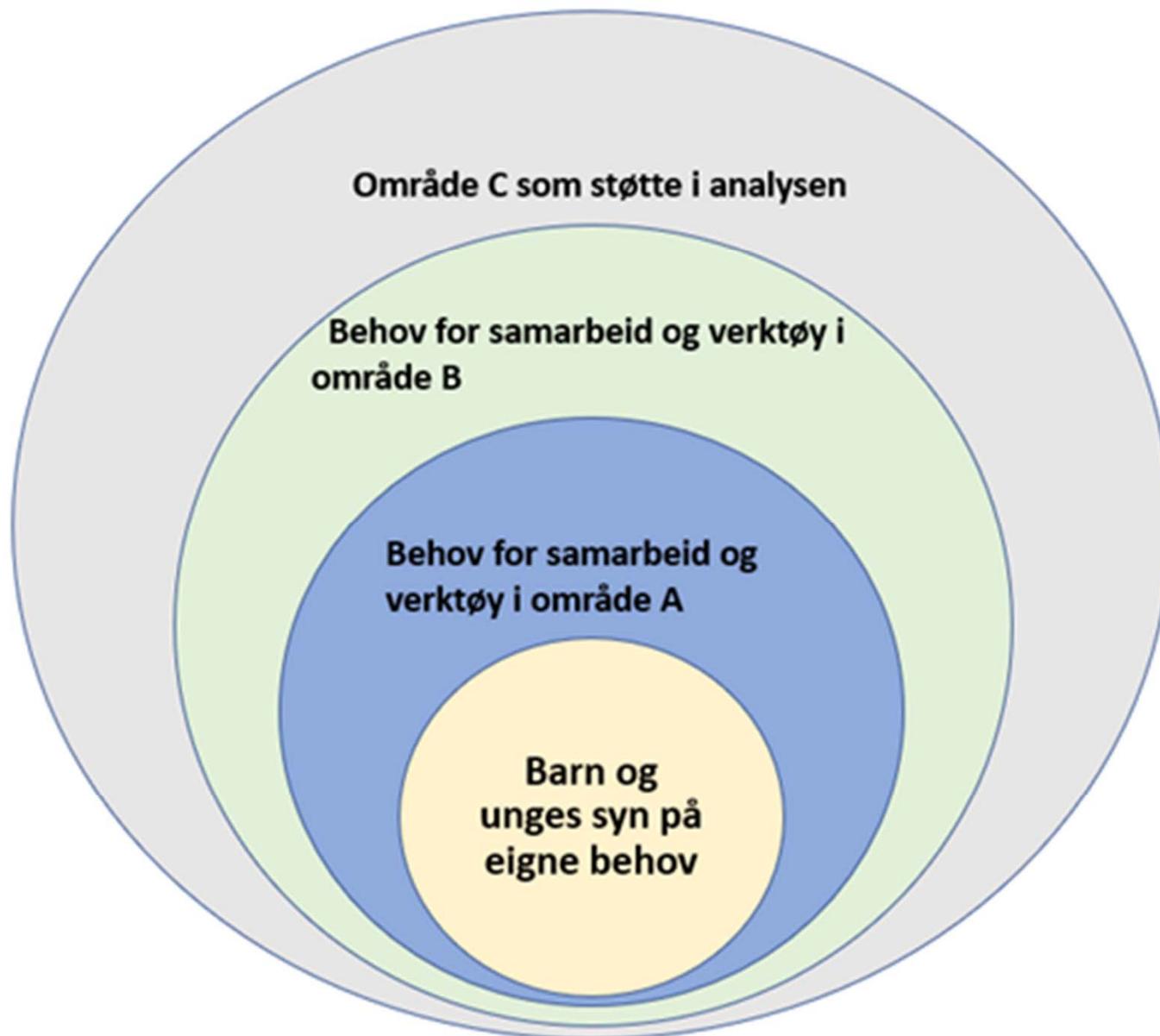
- ❖ Omgrepa livsmeistring
- ❖ Faktorane som bidrar til at eit barn blir godt rusta til å takle medgang og motgang i livet
 - ❖ verktøy og program i bruk
- ❖ Kva behov som finst for eit heilskapleg og systematisk løp for livsmeistring i barnehage og skule

Analysemetode

- ❖ **Grounded Theory** (Charmaz, 2006)
- ❖ En kvalitativ og utforskande metode som *søkjer å identifisere sentrale mønster i og på tvers av dei involverte gruppene*
 - ❖ I første trinn koda vi datamaterialet med beskrivande merkelappar
 - ❖ I neste trinn har vi sortert kodar for å utvikle analytiske notat (memo)

Problemstilling

Kodar:

- «tilnærming til livsmeistring»
- «nødvendige samarbeid»
- «ønskjelege verktøy»

Å leve ein kvar dag utan mykje bekymring og å ha sunne vanar, t.d. mat, døgnrytme og eit sunt forhold til sosiale medium.

Det å ta riktige val i livet, å føle at ein meistrar livet sitt, føle at ein får til ting. Og det å vere førebudd på å takle motgang og medgang.

Barn og unges syn på eigne behov

Eg tenkjer det betyr at eit barn taklar ulike utfordringar som kjem mot det. Det kan vere mobbing, problem i heimen, utfordringar på skulen osv.

At ein tør å seie ifrå og gjere motstand, å ha motstandskraft, og å høyre på eigne kjensler og tankar.

Familie og vennar som to av dei viktigaste ressursane når det gjeld livsmeistring

Skule som ein viktig arena for å lære meir om livsmeistring

Svak kultur for dialog og kommunikasjon om tema unge synest er vanskelege, både heime, på skulen og blant jamaldringar

Behov for rettleiing om **grensesetting** frå heime og skule , spesielt i interaksjon med jamaldringar

Behov for informasjon om **psykisk helse**, kunnskap om **forståing og regulering av kjensler** og informasjon om kor unge kan **søkje støtte** når det gjeld psykisk helse

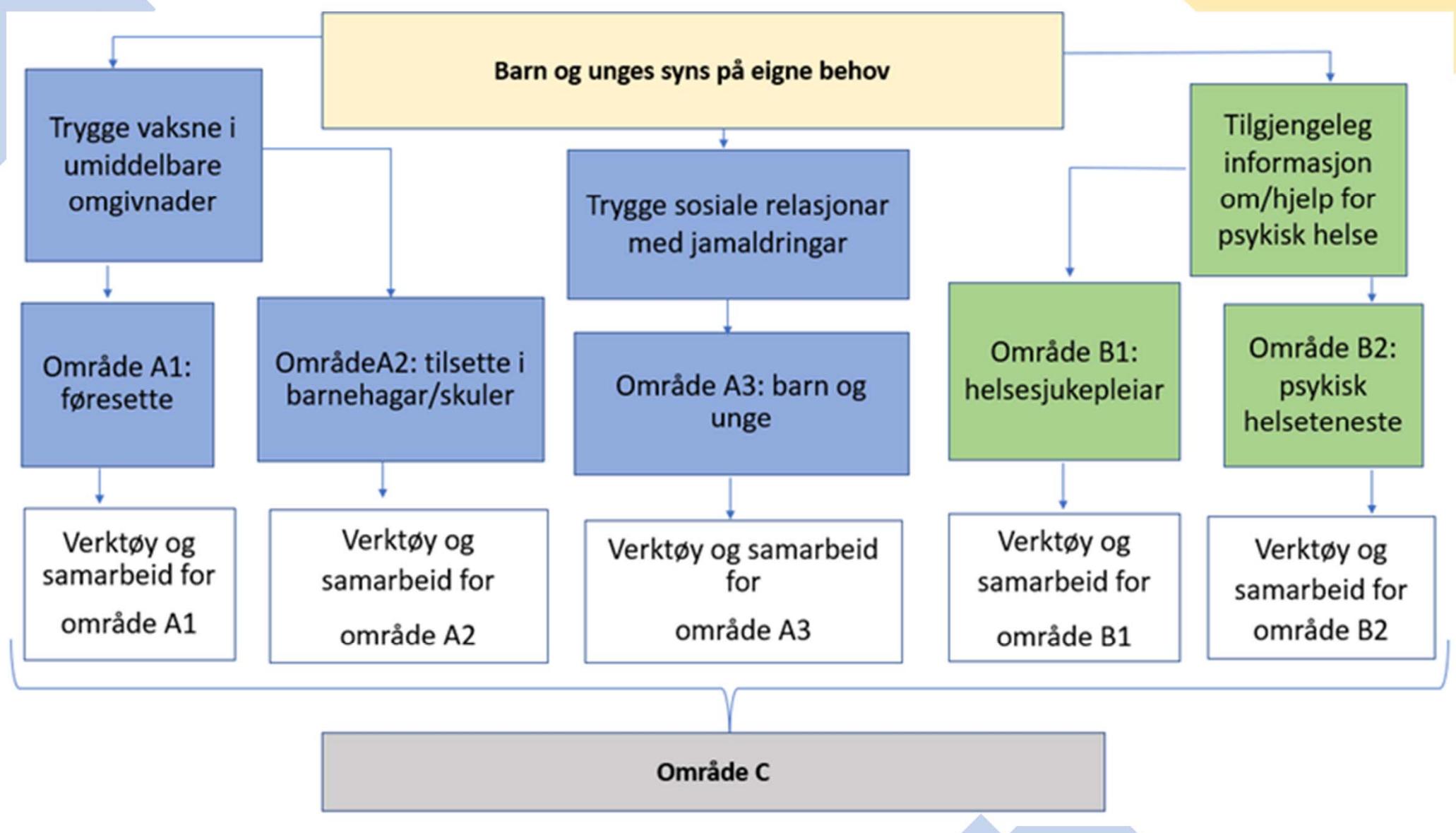

Barn og unge sine syn på eigne behov:

- a) trygge vaksne i umiddelbare omgivnader,
- b) trygge sosiale relasjoner med jamaldringar
- c) tilgjengeleg informasjon om, og hjelp med, psykisk helse

Verktøy som tar opp:

- a) bearbeiding av kjensler,
- b) grensesetting og
- c) dialogteknikkar rundt tema med tabu knytt til seg

Trygge voksne i umiddelbare omgivninger

Føresette

- ❖ Usikre på rettleiing av barna sine i utfordrande situasjoner
- ❖ Behov for rettleiing i grensesetting
- ❖ Behov for bedre kommunikasjon og kommunikasjon mellom skular og barnehagar
 - ✓ Foreldremøte

Forslag til tiltak

- ❖ Foreldremøte
 - ✓ Inkludert i planlegging og val av tema
 - ✓ Inkluderende metoder/dialog
 - ✓ Tema: bearbeding av kjensler, grensetting og dialog

med

Trygge vaksne i umiddelbare omgivnader

Tilsette i barnehagar

- ❖ Ei rekke ulike verktøy til å bli trygge vaksne og hjelpe barn med å utvikle ferdigheter for livsmeistring
- ❖ Men
 - ❖ Ikkje i *alle* barnehagar
 - ❖ Behov for kompetanseheving av ufaglærte medarbeidrarar

Tilsette i skular

- ❖ Behov for tverrfagleg arbeid for livsmeistring i skulane, kunnskap om, og teknikkar for, dialog om vanskelege tema
- ❖ Kompetanse blant tilsette ved skular og SFO
- ❖ Ei fagutviklingsstilling som fagleg støtte for alle tilsette ved skulane og kontaktpunkt mellom elevar og helseteneste

Trygge sosiale relasjonar med jamaldringar

Praksis hos tilsette i barnehagar

- ❖ Metoder med vekt på å bli kjend med kjenslene sine, søke hjelp og finne løysningar gjennom leik
- ❖ Mange jobbar aktivt med at barna lærer om grensesetting i interaksjonen sin med andre barn
- ❖ Trass i slike praksisar i barnehagar, viser spørjeundersøkinga blant pedagogiske leiarar at det er behov for **systematisk førebyggande arbeid mot vold, seksuelle overgrep og mobbing i alle barnehagar**

Praksis hos tilsette ved skular

- ❖ Gode praksisar med førebygging av mobbing men store variasjonar i begge kommunar

Tilgjengeleg informasjon om/hjelp for psykisk helse

Helsetjeneste

- ❖ Behov for ei felles plattform om strategiar og kunnskap om psykisk helse
- ❖ Behov for meir kunnskap blant unge

Psykiske helseteneste

- ❖ Psykiske helsetenesta når ikkje unge gjennom noverande program
- ❖ Psykiske helsetenesta treng tiltak for å fange opp unge som er i utsette situasjonar
- ❖ Foreldre treng meir kunnskap om psykisk helse

Forslag til tiltak

- ❖ Foredrag frå helsesjukepleiar og psykisk helseteneste på foreldremøta
- ❖ Foredrag for barn og unge i skulen

Verktøy:

- Bearbeiding av kjensler
- Grensesetting
- Dialogteknikkar

Skule:

- Fagutviklingsstilling
- Gode rutinar i *alle* skular i kommunen
- Foreldremøte

Barnehage:

- Fokus på grensesetting
- Kompetanseheving blant vikarar og ufaglærte
- Gode rutinar i *alle* barnehagar i kommunen
- Foreldremøte

Psykisk helseteneste:

Kunnskap om ubehagelege kjensler og tilgjengeleg hjelp

Samarbeid

- Med skular gjennom fagutviklingsstillinga
- Foredrag for unge i skulen
- Foredrag i foreldremøta i barnehagar og skular

Helsestasjon:

Behov for meir kunnskap og grensesetting i forbindelse med pengebruk/sekualitet/mediebruk/ søvnrutinar/kosthald

Samarbeid

- Med skular gjennom fagutviklingsstillinga
- Foredrag i foreldremøta i barnehagar og skular
- I utvikling av verktøy med kompetansepunktar i barnehagar og skular